

elvüparti képviselőket választottak eddig, és az ország többségét szaporították.

Eddig nincsen okunk megbánni tetteinket, nemcsak, de büszkén pillantunk a multba, melynek üdvös eredménye megdönthetetlen tényként áll előttünk.

Hazánk és nemzetünk az európai művelt országok sorában áll, belviszonyaink mindinkább consolidálódtak, — pénzügyeink rendezvők, vannak jövedelmező vasutaink, kereskedelmünk és iparunk virágzásnak indult, nagymérvű haladást értünk el a népnevelés terén, igazságszolgáltatásunk európai színvonalon áll, közbiztonságunk szilárd alapra van fektetve, terheink egyenlő arányban vannak kivetve, vallás és nemzetiségi, szólás és sajtó szabadságunk törvény által biztosítva, személyes szabadságunk minden veszélyen felül áll, szóval oly alkotmányt élvezünk, mely párját ritkítja Európában; — és mind ezt köszönhetjük a szabadelvü pártnak, melynek eddig tagjai voltunk.

Nem lehet feladatunk a két ellenzéki pártot gyanúsítani és tőle megtagadni a tisztességes hazafiui szándékot; — be kell ismernünk, hogy minden alkotmányos országban szükséges az ellenzék, mely szigorúan ellenőrizzé a kormányt és annak tetteit és utját állja bármely iránybani alkotmány sértésnek, — és ha nem lenne ily ellenzék, teremteni kellene azt; — de miglen azt beismerjük, nem szabad szem elől téveszteniünk, hogy a szabadelvüpart, melyhez tartozunk úgy működik a törvényhozás terén, hogy annak eredményével meg lehetünk elégedve, és hogy a kormány, mely a szabadelvü pártnak kifolyása, oly hazafias irányban vezeti az ország ügyeit, miszerint iránta a legnagyobb bizalommal viseltethetünk.

Nincsen tehát okunk letérni azon ösvényről, melyen eddig haladtunk, nincsen okunk elhagyni a szabadelvü párt zászlaját és azért tömörüljünk a köré a jövő választásnál is, utasítsuk az ellenzéknek közénk netán jöendő korteseit oda, a hol reájuk nézve termékenyebb a talaj, óvjuk meg és tartjuk fenn a köztünk eddig fennállott testvéri jó egyetértést és maradjunk testestül lelkestül szabadelvüpartiak.

A „Délmagyarországi tanítóegylet“ közgyűlése.

A kiállítási ünnepek fényétől csillogó, s diadalmas zajától hangzó Temesvár a mult hét három napján át vendégekkül látta falai között a délmagyarországi tanítóegyletnek néhány száz tagját, azokat a férfiakat, a kiknek kezébe van letéve Magyarország jöendője, mert ők vannak hivatva a fejlődő gyermeki léleknek az első formát megadni, és ők vannak hivatva abban a tudomány és hazaszeretet első csiráit elhinteni.

Szívélyes szeretettel, nagy előzékenységgel, minden apróságra kiterjedő figyelemmel fogadta őket a város; az a város, mely szintén ifjukurát éli még magyarságának, de életre való, remény teljes, hatalmas erőttől duzzadó ifjukurát.

A munka emberei a lezajló ünnepek után bizonyára elégedetten térnek vissza csendes fészkeikbe, s a Temesváron eltöltött napokat is életük szebb emlékei közé sorozzák.

És a mikor visszagondolnak ezekre a napokra, lelküket a jól végzett munka igaz meglegedést okozó édes érzete töltheti be, mert a külső fénynek és csillogásnak komoly magja volt, s mert az ünneplés és ünnepeltetés zürzavara közben komoly, férfias, de-rekas munkát végeztek, megállapítván

és megbeszélvén hazafias működésüknek irányát és egyöntetű programját.

Az ünnepélyek lefolyásáról a következő tudósítást adjuk:

Julius 27-ike az érkező vendégek hivatalos fogadásával és elszállásolásával telt el. Legnagyobb számmal érkezett a szeged-csongrádi tanítói kar (135), az aradi (40), képviselve voltak Torontál, Krassó-Szörény; Temes, Pest-Pilis-Kiskunmegyéből, a pécsi és szilágyi tanítóegyesület; összesen mintegy 480.

Julius 28-án reggel nyolcz órakor a püspöki székesegyházban ünnepélyes disz-mise volt, melyen N e m e t h János felszentelt püspök czelebrált. A fentartott padsorokban az egylet elnöksége és a tanfelügyelők foglaltak helyet.

A domból a megyeház nagy disztermébe vonultak. 9 órakor Schenk Jakab megnyitotta az ülést és indítványozta, hogy a notabilitások meghívására egy küldöttség menesztessék. Ennek megtörténtével csakhamar megjelentek a teremben: Németh József püspök, Dobó kanonok, Dr. Molnár Viktor főispán, Deschán Achil alispán, Nagy László a polgármester helyettese és Geml József városi jegyző; Mártonffy Márton temesi, Steinbach Antal torontáli, Kakuja Károly fogarasi, Salamon J. baranyai és Simay B. aradi tanfelügyelők.

Dr. Molnár Viktor főispán a vallás- és közoktatásügyi minster képviselőben jelent meg s üdvözlő beszédében különösen kiemelte azon bizalmat, a melylyel a minster a délmagyarországi tanítóegylet hazafias irányu működése iránt viseltetik.

Több üdvözlő beszéd következett még azután, melyek végeztével Schenk Jakab elnök hosszabb emlékbeszédet tartott, melyben részletesen foglalkozott az egyesület 25 éves multjával. Ebből megtudjuk, hogy a délmagyarországi tanítóegyesületet Schwicker gymn. tanár, most országgyűlési képviselő, továbbá Rill József tanító, most szolnok-dobokamegyei tanfelügyelője alapították. Az egyesületnek jelenleg 671 tagja van, 4000 forintnyi kapitálisa, melynek kamatait kisebb segélyezésekre fordítják.

Ezután az üdvözlő sürgönyök felolvasása következett, melyek végeztével Schenk Jakab, az egyesület elnöke köszönetet mondott a kiváló vendégeknek az ünnepélyen való megjelenésért s az ülést déli 12 órakor bezárta.

Jó darab ut a mit mi: magunk mögött hagyunk —
S egyszer csak azt hallottuk: „Szögedében“ vagyunk.

Itt volt a kut a pusztán mit Hágár angyala,
Az első csángóbiztos lelke mutat vala.
Megátkozottak volnánk, ha elfelejtenénk:
Enyhet, vigaszt, nyugalmat itt e kútból merénk.

Megérkezésünk hire mit Nagy György várva várt,

E férfi lelkében gyújtópontra talált,
S a jó király kegyelme midőn ide segélt:
Pünkösdi lángolásba hozott minden kedélyt.

Különböző nyelveken szóltunk s megérte mind,
Ép mint ha szóltunk volna: anyanyelvök szerint.

S tanácsot és további utmutatást, irányt:
Ne öröklénk mind azzal, mit szemünk szánk kívánt.

Meg is köszöntük szépen: „jőjjenek nálunk es“ —

Héj be sokan fogadták: „elmenjünk oda es!“
És a kapun kilépve — siklós volt az ut ott —
Saját csekély személyünk egy köbe megbukott.

Érdemjelre szerényen nem is gondolhaték —
S kenetteljes pofámon a haza csókja ég.
Mond spártai önérzet hangján az öreg ur,
És ott maradt porondján mozdíthatatlanul.

S mint Scipió a híres római hadvezér,
Midőn tenger moraj közt hajója partot ért:
Olykép terült a földre — mit két kézzel ölelt —

Kiáltva, mig szeméből szikrákat szórt, lövelt.
Forró kebledre vontál: „enyém vagy Afrika“,
Kurát'rum is piros lett rá mint a paprika.
S ezer csángó kiálthat velünk ez ideig:
Mienk vagy Magyarország és mi a tied!
ALDUNAI.

A végzetes napló.

(Folytatás.)

A reggelinél találkozott apa és fiu, s miután a tervet újra és alaposan megbeszéltek, ellőn határozva Róbert elutazása.

Az öreg gróf ellátta fiát pénzzel s hogy nyugodt lehessen, melléje adta Krisztián komornyikot, a ki Róbertet bölcsőjétől fogva szolgálta, dédelgette, hogy kísérelje legyen a hosszú uton.

Este felé utnak indult már Róbert és az öreg gróf izenetet küldött Y. báró nyugalmaszott ezredesnek, hogy jőjön hozzája és egy évig — mig Róbert oda lesz — maradjon nála.

Y. báró harmad nap ott volt már a kastélyban és a két öreg kedélyesen töltötte el a telet, vadászva, vendégeket fogadva és látogatóba eljárva.

Róbert ellátta magát egy naplóval, melybe élményeit feljegyezte, főleg a női fufangnak szentelte figyelmét. — Minden egyes esetről tudomása volt az öreg Krisztiánnak, a ki igen gyakran jó szolgálatokat tett urának a légyottoknál és a levélkék kézbesítésénél.

Az öreg gróf — bár minden héten háromszor kapott Róberttől levelet — türelmetlenül várta a hosszú próbaév leteltét, hogy aztán teljesebbbe menjen legfőbb óhajja, — Róbert nősülése.

Róbertnek kedvezett a szerencse; előkelő fellépése, neve, gazdagsága és lovagias szép személyisége előtt megnyitlak a salonok ajtai; multság multságot ért, a magas körök kiváló egyéniségévé vált mindenütt, s miglen a férfiak szivesen fogadták őt barátjuknak, addig a hölgyek szerencsésüknek tartották, ha egy-egy bököt hallhattak szép szájából és észrevehették, hogy előtte nem érdektelenek. Vetélkedett is egymással, boldognak érezte magát az, kinek egy táncz, egy meleg kézszorítás jutott osztályrészüil, szivesen beleegyeztek egy csókba, mely foglalóul szolgált a légyottra.

Róbert csak a férjes nők után vetette ki hálóját, hiszen az volt feladata, hogy ezek csinait alaposan megismerje és gazdagodjék azon tapasztalatokban, melyekre nősülése esetében alapította volna saját neje irányában követendő eljárását; — mert hiszen, ha tudja és tapasztalja a sok nőnek életmódját, férjeik iránybani viselkedését, szerelmi kalandjait, — könnyűnek tartotta más kárán való okulást, miután képes leend előre látni a veszélyt és annak elejét venni, hogy azután neje csak övé maradjon, csak őt szeresse, neki és csaiádjának éljen, szóval hogy a házasi élete zavartalan legyen.

Nap nap után mult tarkábbnál tarkább kalandok és élmények közepette és Róbert boldognak érezte magát, hogy meggyőződhetett terve alaposágától és hogy tapaszt-

A közgyűlés tagjai délután a kiállítást tekintették meg, este pedig a tiszteletükre rendezett hangversenyen vettek részt, mely a gyárvárosi udvarban tartatott meg.

Julius 29-ike a komoly munkának volt szentelve.

Reggeli 9 órakor a tanítók nagy számban gyűltek össze a vármegyeház dísztermében. Az elnöki emelvényen ezuttal helyet foglaltak: Schenk Jakab elnök, Bányai Jakab alelnök, Reitter Ferencz és Rédli Ferencz jegyzők.

A terem ismét zsúfolásig megtelt egyleti tagokkal. Elöl ültek a hölgyek, kik érdekességet és kedvességet kölcsönöztek a gyűlésnek.

Schenk Jakab elnök ezután megnyitotta a gyűlést s üdvözölve a jelenlevőket, közölte, hogy egy megelőző zárt gyűlésen tanácskoztak a felett, ki választassék meg az egylet tiszteletbeli tagjának. A zárt gyűlés határozatát szépen megokolva Bánfy tanító adja elő és az indítványhoz képest, gróf Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi ministert egyhangulag és szünni nem akaró lelkesült éljenzések közt megválasztották az egylet dísztagjának.

Ezután következtek az előadások.

Az első előadó Lang Mihály pancsovai polgári iskolai tanító volt, a ki „Az iskola és nemzetünk geniusa” czim alatt tartott hazafias lelkesedéstől áthatott beszédet. Beszéde végén indítványozta, hogy az egylet dolgoztasson ki egy emlékiratot, melyben czáfolja meg a külföldnek azt a téves fel fogását mintha Magyarországon tüzzel-vassal terjesztenék a magyarosítást.

Utánna Dobján László beszélt, majd pedig, Lang indítványának elfogadása után Dienszl Emilia, nagybecskereki tanító felolvasása következett a „szivképzésről”, melyet a felolvasónő szíveségéből lapunk közelebbi számainak egyikében közlünk.

Majd Jeck György nagy szentmihályi tanító nagy tetszéssel fogadott értekezése következett a „népiskolák államosításáról”.

Ezután Glockler Lajos nagybecskereki tanító részletesen indokolt indítványa folytán a gyűlés kimondja, hogy szükségesnek tartja az állami rekonstruálásának szempontjából a népoktatásügy nemzeti rekonstruálását sürgetni, mert az egységes magyar nemzeti állam feltételezi az egységes magyar nemzeti népiskolát.

talatai gazdag voltánál fogva biztosítva látta házassági életét, melyre édes atya kedvéért, de saját érdekében is már most komolyan szánta el magát. — Nem is mulasztotta el a legcsekélyebb mozzanat feljegyzését, naplója napról napra érdekesebb lett, végre vastag kötetté nőtte ki magát. Bele fáradt sokszor a hajszának nevezhető életmódban, majdnem unalmassá vált a sok rendezvous, de hát a cél elérésre az volt a legjobb eszköz és ő kitartással vitte a dolgot mindvégig.

Lepergett a fatális év, és Róbert, Krisztián kíséretében, haza tért ősi kastélyába, a hol apja tárt karokkal fogadta és kíváncsisággal leste élményeinek elbeszélését.

Közeledek a karácsonyi ünnepek, ezeket az öreg vigan töltötte fia és Y báró társaságában, sok vendég látogatta meg az öreg, és a jó öreg — annak tudatában, hogy Róbert fia nemsokára megnősül — pajzán kedvű lett és a kastély hasonlított egy gyermekjátékszobához, a hol az élet pezsgött és a jó kedv ki nem fogyott.

Midőn az ünnepek elmúltával a vendégek is lassan-lassan elszéledtek, előállt Róbert és kinyilatkozta apja előtt, hogy most már kész megnősülni, így szólott:

— Nézd édes jó atyám! ez a könyv (naplójára mutatva) kincset rejt magában. Nem szorulok immár másnak tanácsára, — nem félek a csalástól, — ki van zárva a lehetőség, hogy szarvakat kapjak, — biztosan járhatok a házasság élet rögs pályáján, — és tőlem független boldogságom megállapítása. Hanem most következik tervem folytatása.

— Most felkeresek egy klastromot, részt

Végül Schwarz Boriska, billédi tanító értekezett a „Boldogságról”, arról a boldogságról, melyről a néptanítók eddigelé mit mit sem tudtak.

Ezzel a „Délmagyarországi tanítóegylet” emlékezetes 25-ik évi közgyűlése déli fél 2 órakor véget ért.

Kirándulás Marillába.

— Uti karczolat. —

Telve jó reményekkel indulunk. (Az a gólya! Hát már Marillába is elkísér?) Karsai, a ki az éjjel egy „kicsit” lumpolt álmatagon szunyókál. Mikor egy hirtelen zökkenésre felébred, azt hiszi, hogy — Rómába utazunk.

Mintegy 30-an veszünk részt a kiránduláson. A külön-vonat lokomotívja már hajnalhasadáskor ott trüszköl a Béga-partján és lesi a többi hatvanat is, a ki még igérkezett. Igérni persze könnyebb, mint hajnali 4 órakor indulni, — és a publikum java része az előbbinél maradt.

Csodálatos, hogy a mi „népünk” oly nehézkés. Mikor még nem volt a verseczi csatlakozás, akkor a szájukon utazók mindig csak azt ahították: már csak meglesni! még most sincs készen? Alig várom, hogy kirándulhassak minden vasárnap Marillába, — a mi fürdőnkbe.

Mert persze Marilla a miénk. Annektált terület Krassó-Szörényben; egy nagybecskereki vice-muzslya. A távolság is alig egy ködöbánsyira.

A jó angoloknál az ily kirándulás nem is jó utazás számba. Ők körülbelül ilyen messzire nyaralnak a metropolisoktól, és mikor a cityben God byt mondanak egymásnak, azzal ülnek fel a vonatra, hogy: megyünk haza. Látva a krassói hegyvidéket szinte bámulunk, hogy annyira lakatlan. Nyaraló telepek, hol a ti országtok?

A külön-vonat vig fütttyentéssel indul. A társaság az I., és II. osztályban tanyázik. III. osztályu waggont is viszünk, persze üresen s csak azért, hogy a fránya hollandusok ebből is láthassák, hogy itt urak utaznak.

A merre a szem lát, a mi sikségünk fenségeseen nyugodt látképe terül el, mely az ország legszebb buzáját termi. Az elmaradó szemlalmok vigan integetnek duzzadt vitorláikkal, mintha üzennék, hogy tisztelhetjük a marillaiakat.

veszek annak isteni tiszteletén, midőn a serdülo leánykák az apáczák felügyelete alatt imájukat végzik és ájtatoskodnak, és a mint egy leány megtetszik, módot és alkalmat keresendek, hogy a fejedelem aszszony utján megtudjam annak kiletét, szár mazását, családi viszonyait, szóval mind azt, mit tudnom kell elhatározásom végrehajtása érdekében, — iparkodni fogok a leány rokonszenvét, később szerelmét kinyerni, megkérem kezét és nőmül veendem. Biztos leszek abban, hogy a leány ártatlan, hogy vallásos, erkölcsös és a világ romlottságáról fogalma sincsen, és akkor én fogom neki megadni a további nevelést, fen fogom tartani benne a nőiességet, azon leszek, hogy szerelmemet viszonzva csak nekem éljen és távol a nagyvilág zajától, a házasság élet idilli egyszerűségében lelje boldogságát és paradicsommá varázsolja ősi kastélyunkat, hiszen én leghivebb társa, szerető férje s minden ártatlan akaratának hü teljesítője leendek

E szavakat oly hévvel, oly meggyőződésszerű melegséggel mondá el Róbert, hogy az öreg gróf könyekre fakadt örömeiben és fia nyakába borulva, csak annyit mondott:

— Áldásom kövesse minden léptedet, teljesítse a mindenható minden kívánságodat, légy oly boldog, a minőnek én óhajtlak látni, — tégy egyébiránt belátásod szerint, én előre is helyeslem eljárásodat. — Csak még azt jegyzem meg: Hogy választásodban ne akadályozzon téged név, rang vagy gazdagság hiánya, tanácsadód legyen saját szíved, hiszen nőd kedves lesz nekem, bárki leányja legyen.

(Folytatása következik.)

A dusan termő gabonakeresztek mindenütt glédában állanak s mi gözlháton tartunk szemlét felettük. Másutt meg a kukoricza zöld táblája nyulik a végtelenbe, melyet csak itt-ott tör, meg a dohány vagy répa buja levélzete. És mintha a napnak is kedve telnék az ő teremtményeiben, a tejjel leöntött azuros égboltra örömpirt lehelve bukkanik fel a láthatár keleti oldalán, mire a nyugati égbolt sötétkék lesz az irigységtől. Künn állok a feljáromnál s onnan nézem ezt a színjátékot.

A bennti férfitársaság is a színeket (Farben) tanulmányozza; az éhesebbje pedig, köztük a legéhesebb vice-kapitány (nem akarom áruhában bemutatni, mert hisz ugyis mindenki azonnal felismerné) harsány hangon „evő párbajra szölitja fel Guszti bácsit. Ő el is fogadja a kihívást, de két szelet szalámmal megmérgezve magát, a segédek részéről a párbaj befejezettek nyilvánítatik. Csak a műevő szomjuhozza még egyre a vért (és cognacot) s mikor, a vonatvezető Szécsánynál szórakozottan tovább akar robogni, a vészjelzőt megnyomva figyelmezteti hogy: Halt, halt, da is a Restauration.

Zichyfalvánál már előre vetik a hollandusok árnyékukat. Egy új halastó húzódik a vasut mentén. Kicsi az egész, s csak inkább arra való, hogy a kalauz urak lábvizet vegyenek ott. Hogy hal van-e benne? Persze, hogy van, három darab oda pingálva egy egy a tó közepébe vert duczra, föléjük írva, hogy: halastó. Erről lehet ráismerni.

Van Royen kastélyánál egy pompás szökőkút vonja magára figyelmünket. Végre egy artézi kut, melynél nem a vállalkozó szokik, hanem a víz. Nagy-Becskerek város érdekes arczu polgármestere bus sóhajjal fordítja el fejét. A mi föterünkre gondol; szívfacsaró az a keserű mosoly, mely ajkain dereng. A szemlélődők figyelmét e perczben egy különös látvány köti le, mely a messze háttérben mutatkozik.

— „Látod azt ami ott szalad? ugy néz ki mint egy farkas.

— „Igen, csak hogy — disznó! — feleli Nagy-Becskerek város legszebb főjegyzője, a ki reggel óta valóságos „akasztófahumorral” gyártja a tréfás ötleteket. Persze, mert az anyósával utazik; anyóssal utazni pedig a legújabb álmoskönyv szerint vasuti szerencsétlenséget jelent.

Félünk is e pillanattól. Pedig a mi késik nem mulik. Versecznél a mi fáradatlan fő kalauzunk, a t. h. é. vasutak előzőkeny üzletvezetője, lekapesztatja a külön kocsikat, hogy a fővonathoz csatolja.

A társaság nagyobb része a perronon sétál. E perczben a visszatolt kocsikból az anyós kétségbeesett képe tűnik fel. Vőm uram kaján mosolylyal gyönyörködik benne, és utána kiáltja, hogy: kellemes utazást.

No de visszatér, és —
Tableau!

Oraviczáig kevés változatosságot nyújt az ut. A verseczi pyramishegy messzire uralodik a síkvidéken s csak a távol ködében kéklének a dunai és a bánási érczhegység gerincei, hova hegyilevegőért utazunk. A nap felhőkben bujdosik, de a társaság kedélyhangulata annál derültebb. Jámmal tízperczig időzik a vonat. Ez idő alatt a társaság megmássza a vasuti töltés pázsitos oldalát, a társaság két piktorja lekaszabolja a mezei virágokat s csokrokat köt a hölgyeknek. Egy tehén, melyet oda pányvázott ki a gazdája, jogos aggodalommal lesi, hogy ő mikor kerül bele a bokrétaba. (Erre a csokorra Zsiga barátunk aspirál, ki mióta 8000 katasztrális négyszögön gazdálkodik a tehenészetet is előszeretettel kultiválja.)

Oraviczán országos vásár van. Itt tíz krajczárért körülutazzuk a földet. Az itt látott földdarab azonban elmaradt a világtól; itt még Majláthot fojtogatják, Spangát akasztják és Boszniát okkupálják. Én egy arany gyűrűt kapok ráadásul, valódi zaphyr kövel bélelve. Nagylelkűen Guszti bácsinak ajánlom fel, ki a szalámi mérgezés óta nagyon lehangolt. Ő mint dilettans ékszerész nagyra becsüli az ajándékot és zsebre vágja.

Ezer szerencse, hogy a családjával utazik, különben a „Torontál“ legközelebbi számában alighanem rimekben énekelte volna meg egy oláh fátát.

Az aninai hegyi pálya nemcsak a vasút-építés egyik remeke, hanem mint kirándulás is vadregényességben pártját ritkítja. Tirol és Voralberg ijesztő szikla kolosszusai jutnak eszembe de az Inn zuhogó kataraktái helyett itt csak halkán csevegő patak esőrgedez, s a csinos tiroli paraszttanyák helyett egy-egy földbe vájt, galyal fedett pásztorkunyhó töri meg a tájék lakatlan csendjét. Kopár majd erdővel borított hegy-csúcsok végtelen láncolata közzé robog be a zakatoló vonat. A mi mocsárléghoz szokott tudónk mohón szívja be a fenyves illatot s csak a gőzmozdony átkos füstfelhői zavarják élvezetünket. Ezen a bajon talán segít az a legújabb találmány, mely széles csöben vezeti a füstöt a kürtből az utolsó waggonig, a hol a füst szabadba szállhat. Majdánon túl teljes pompájában feltárul a hegyszakadék. Órák hosszat bolyong benne a vonat, köröskörül futva a völgyeket, hogy a panorama mindig más, mindig változatos legyen. Tizenöt alagut és néhány merész viadukt emelik az út változatosságát. Lissavánál egy bőven bugyogó forrást tekintünk meg; a mi polgármesterünk ezt is a legfőbb pillantásokkal nézi. Bár kínáljuk, nem iszik belőle, mert megfogadta, hogy az első korty viz, a mit életében lenyel, — csak becskereki ártézi víz lehet. Tanakodik is felette, hogy lehetne ezt oda vinni Mummos üvegekben. Krassova állomásnál a vicekapitány művészi kísérletet követ el, de mert itt pénzért kenyeret se kaphatni, az étvágyát Aninára tartogatja. Pompás bükkfaerdőkön keresztül jutunk oda. A bánya város komor, köszénfüstös falai közt vasárnapi munkaszünetelők lopják a napot.

Társaságunk legszebb Misije felhasználja itt az alkalmat arra, hogy málnabefőttet vegyen, a mit csupa véletlenségből egy fiatal leányka árul. A jó példa követésre talál s csakhamar valamennyien licitálunk a — málnára. Anináról másfélóra gyaloglás Marillába. Másfélóra illatos fenyőerdőben, melyet a Czark rét virágpázsitjai tesznek változatosá. Nem is megyünk, hanem repülünk. Torontál főjegyzője jár elől s útközben bemutatja magát mint operaénekes, operette primadonna, misemondópap s mint — léghajós. Még a prágai léghajós szerencsétlenséget is imitálja.

Végre nagy kerülő után ott vagyunk — Marillában.

Marilla!

Te kis földi paradicsom.

A természet kápolnája, a hol a falakat sudár fenyők képezik, a mik szebbek minden góthikus oszlopnál, illatos virág erkélyek az oltárokat s a szökőkút csacsogása s a madarak dala a templomi zenét. Itt maga a természet tanít áhitatra, a balsamos illat ad enyhülést; s a mit a természet netalán mulasztott volna, ott a jótékony gondozó kéz s a fürdőorvos mindenre kiterjedő figyelme, mely minden hiányt sietve kipótol. S valóban Marilla ma a legjobban berendezett hazai fürdők egyike. Pneumatikus kamra segélyét veszi igénybe az orvos oly betegeknek, kiknél a természet már nem segít. E célra két kiváló izléssel épült új pavillon szolgál, költséges gépházzal.

Kényelem és izlés dolgában is mindenütt szembeeszkö a haladás, s hisszük, hogy dr. Hoffenreich az ő fáradhatlan tevékenységével a fürdő aranykorát mielőbb megéri.

Este egy kis Anna-bál és Ney és Strümpfler hangversenye, kiket mult héten Nagy-Becskereken hallottunk, itt a program.

Mikor a becskereki kirándulók zöme beállított a marillai vendégek nem győztek csodálkozni.

— Hogyan, hát a becskeriek olyan műértők? Már ide is eljöttek utánuk, hogy Strümpflert még egyszer meghallhassák! (Szegény Paganini, megfordulnaál sirodban az irigységtől.)

Marillából megint csak gyalog tértünk Oraviczára. Oravicza Jármay barátunk állítása szerint egy százezer kilométer hosszú utcából áll s csak azért épült így, hogy a gyalogkirándulók mindvégig szidhassák a rossz kövezetét.

Most olvasom, hogy az oravicziaiak nyaraló telepet szándékoznak ott építeni. A terv igen életre való s remélhető, hogy a gyalogjáró köveit fogják felhasználni az építkezéshez.

Megtörve bár, de fogyva nem, érünk az indóházba. Ejjeli 3 óra. A különvonatban néhány kocsin utazó vendég már annektálta a nyugvó helyeket, a mi konfliktust idézett elő. Addj a tótnak szállást — — —

*

Szándékosan nem emlékeztem meg eddig a kirándulás lelkéről: a h. é. vasutak elnökéről. Az ő szeretetreméltó egyénisége volt mindvégig az összekötő kapocs, mely a társaságot egybe fűzte. Övé az ötlet s mi azt egészen természetesen is találjuk, hogy a jövőben is induljon egy-egy különvonat Marillába. Mint értesülünk a legközelebbi kirándulás augusztus hó közepén lesz, mikor vármegyénk főispánja már Marillában időzik.

A gyengéd figyelemnek valóban nem lehet kedvesebb kifejezése, mint a fenyvesek árnya közt üdvözölni a hosszan tartott, súlyos betegségből felépült főispánt.

Ez újabb kirándulásból persze a szájjal utazók — ki vannak zárva Kp. K. L.

IRODALOM.

Torontálmegye és Magyarország földrajza torontálmegyei népiskolák használatára. Irta Paulini Károly pancsovai állami népiskolai tanító. Ára bekötve 40 kr. — E mű szerzője, kinek a nevével a tanügyi irodalom terén már találkozunk mostani munkájával is azt akarta megmutatni, hogy egészen a maga lábán kíván járni, hogy az eddig készült ilyenmü földrajzi tankönyvek nincsenek nyére — tehát: „jobbat“ ír. Valljon sikerült-e ez neki? Könyvét 2 fő részre osztja: I-ső rész Torontálmegye, 2-ik rész Magyarország. Magában foglalja tehát e mű a III. és IV. osztályban feldolgozandó tananyagot. Szerzőnek 1886-ban megjelent „Torontál földrajza“ csak a III. osztálybeli tanulók számára iratott és 72 oldalra terjedt. A mostani mű két oszt. tananyagát tartalmazza és ugyanannyi oldalra terjed. A III. osztály tananyagát tetemesen — és ezt jól tette — megrövidítte, de úgy, hogy csak a kevésbbé fontos részeket hagyta el, míg azokra, melyek a földrajz tanításában okvetlen szükségesek, és a gyermekekben a hazaszeretetet csak növelhetik, kellő súly van fektetve, aminek különösen a nem magyar ajku tanítványok veendő hasznát. Ezen rész 30. pontjában feldolgozott tananyag igen sikerült. A fokozatos menet helyes módszertani elveken alapszik. A tanulók ezek alapján Torontálmegye földrajzát alaposan megtanulhatják. Gyakorlott tanítóra vall e mű II. része, hol író hazánkat ismerteti. Nyelvezetének egyszerűsége is dicséretet érdemel s népiskoláink sok hasznát vehetik.

HIREK.

Személyi hírek. Herteleny József vármegyénk főispánja, mint értesülünk e héten fejezte be Karlsbadban a fürdő kurát. Az eredmény ezuttal is teljesen kielégítő. A főispán úr az utókurát régi szokásához híven Marillafördön tölti. A temesvári királylátogatás alkalmából pedig ő is részt vesz az ottani ünnepélyeken s megtekinti a kiállítás — Daniel László vármegyénk főjegyzője 29-én szerdán több heti tartózkodásra Karlsbadba utazott.

*

Halálkozás. Mélyen megrendítő gyászhir érkezett a mult hét szerdáján városunkba. Páderól jött a hir, és annyira valószínűtlenül

hangzott, hogy kezdetben alig akartunk neki hitelt adni. Egy szükszavu sürgöny tudatta ugyanis, hogy hanzeni Deschán Arthur, nagybirtokos, tartalékos cs. és kir. főhadnagy, a nagykikindai járás volt főszolgabírája hirtelen elhalt. Halálát belső elvérzés okozta, mely egy érrepedés következtében állott elő. Deschán ugyanis 29-én reggel szokása szerint kikocsizott, s midőn hazaérkezett, leugrott a kocsirol s szobájába ment. Sérülését, úgy látszik, e leugrás okozta. Mert a szobájába érve azonnal szédülést érzett, majd eszméletét veszítette, s vért hányt. Eszméletét nem is nyerte többé vissza, hanem rövid halálharcz után kiszendvedett. A megrendítő gyászhir általános részvétet keltett a városban. Elhunytát fájdalomtól megtört neje kívül három árvája siratja. — A gyászjelentés a következőképen hangzik: Hanzeni Deschán sz. Issekutz Irma mint neje, a maga, valamint Benő, Achill, Zdenko gyermekei, öz. hanzeni Deschán Zsófia mint anyja, hanzeni Deschán Achill temesmegyei alispán, hanzeni Deschán Mária, hanzeni Deschán Katalin, férj. br. Fiáth Gyuláné, hanzeni Deschán Dezső és hanzeni Deschán Gellért cs. és kir. közőshadseregbeli hadnagy, mint testvérei, — erzsébetvárosi Issekutz Zsigmond és neje Koczó Gizella mint apósa és anyósa, és számos rokon nevében mély fájdalomtól sújtva szomorodott szívvel jelenti a feledhetlen kedves férj és apa, a szerető fiu, hü testvér és rokon s jó barátának Hanzeni Deschán Arthur nagybirtokos, tart. cs. kir. főhadnagy, nagykikindai járási főszolgabíró stb. urnak élete 36. évében rövid szenvedés után f. hó 29-én reggeli tél 8 órakor történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 31-én reggeli 9 órakor fognak a padéi családi sírboltban örök nyugalomra tételni. Az engesztelő sz. mise áldozat augusztus hó 1-én fog a kegyuri templomban az egék urnák bemutatni. Az örök világhosság fényeskedjék neki! Padé, 1891. július hó 29-én.

*

A torontálmegyei községi és körjegyzői egyesület elnöksége ezennel közhírré teszi, miszerint az általa fenntartott „Torontálmegyei községi és körjegyzői szaktanfolyam“ immár III-ik évében folyó 1891. évi november hó 1-én ünnepélyesen megnyitják. Ezen — Torontál vármegye tek. törvényhatósága által is segélyezett — tanfolyamra felvétetnek azok, kik az 1883-ik évi I. t. cz. 6. § ában előirt elméleti képzettséget igazolni tudják. A felvétel iránt folyó 1891. évi október hó 15-ig szó vagy írásbelileg lehet jelentkezni, az okmányok eredetben vagy hiteles másolatban melléklése vagy felmutatásával a tanfolyam igazgatóságánál Nagy-Becskereken a vármegye házában. A tanfolyam tartama 1891. évi november hó 1-től 1892. ápril végéig terjed. Tandij torontáliaknak 30 frt, másoknak 40 frt, mely felvételtkor lefizetendő. — Tantárgyak: 1. Magyar közjog (alkotmánytannal kapcsolatban). 2. Magyar közigazgatási jog (kormányzati politikával). 3. Magyar magánjog (telekkönyvi rendtartással). 4. Pénzügyigazgatás. 5. Községi ügyvitel, számvitel és pénztárkezelés (a nemzetgazdaság, pénzügy és államszámvitel ismertetésével). 6. Tiszti irálytan. Az előadások az esteli órákban és pedig d. u. 5—8-ig tartanak úgy hogy a hallgatók e mellett a nappali órákban esetleg élethivatásuknak megfelelő foglalkozást folytathassanak. A tanfolyam alapszabálya postabélyeg beküldése mellett bárkinek megküldetik. Egyébként levél vagy szóbeli felvilágosítást ad alantírott elnökség vagy a tanfolyam igazgatója Balogh Károly (Nagy-Becskerek, megyeház). — Bega-Szt. György, 1891. július hava 15-én. Schiller Lipót, egyleti elnök.

*

Hangverseny. A budapesti általános munkásbetegsegélyző- és rokkant-pénztár nagybecskereki fiókja javára augusztus hó 1-én, esti fél 9 órakor alakuló ünnepélyt tart, s ez alkalmából a helyb. munkásképző- és társasegylet Preiss-Javorsky J. karmester köz-

remüködése mellett, hangversenyt is rendez, melynek műsora a következő: 1. Beethoven: „Éji hymnus“, férfiak; 2. Magyar prolog, előadja Strausz János ur; 3. Böhme: „Tücsökdal“, férfiak; 4. Preis-Javorsky J.: Kettős „A tavon“ cz. operetteből, éneklék Heinermann Róza k. a. és Stecher János ur; 5. Német prolog, előadja Knappe Antal ur; 6. Preis Javorsky J.: „Szerelmi dal“, éneklék Heinermann Róza k. a.; 7. Richter Th.: „Ich gehe meinen Schlendrian“, férfiak; 8. Marschner: „Ivódal“, férfiak; 9. Táncz.

A délmagyarországi kultúregyletek kongresszusa.
A verseczi magyar nyelvterjesztő egyesület a napokban dr. Seemayer Károly elnökleite alatt választmányi ülést tartott, mely alkalmával a többek közt tárgyalta a szövetség közmívelődési egyesületek központi átiratát, melyben az egyület belépésre felszólítja. A választmány tekintettel arra, hogy a temesvári magyar nyelvterjesztő egyesület a Délmagyarországon létező kultúregyletek egyesülésének keresztyülvitelére már bizottságot küldött ki, elhatározta, hogy megkeresi a temesvári testvéregyesületet, miszerint még a kiállítás tartama alatt, talán szeptember hónapban hívja meg Temesvárra értekezletre a délmagyarországi kultúregyesületeket. A verseczi egyület csak is ezen értekezlet megtartása után válaszol az országos iskolaegyesület felhívására. — Reméljük, hogy a temesvári magyar nyelvterjesztő egyesület már nem fog késni a kultúregyesületek értekezletének összehívásával.

Uj ministeri megbizott. A m. kir. földmívelésügyi ministerium f. évi július hó 13. án 31.211. szám a. kelt leirata szerint Hajagos Imre kir. mérnököt az Aranka vidéki belvizvéd és levezető társulatnál viselt ministeri megbizotti állása alól elismerése kifejezése mellett felmentette s helyébe az 1885. évi XXIII. tez. 117. §-a alapján ministeri megbizottként Lisznyai Damó Tihamér kulturmérnököt, a VIII. ker. kulturmérnöki hivatal vezetőjét rendelte ki.

A vásárnapi munkaszünet. Figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy azon dohánytözsdek fölfogása, kik vasárnap vonakodtak gyufát és szivarkapapírost elárusítani, az ide vágó rendeletek intencziójának és szövegének nem felel meg. E két cikk akadálytalanul elárusítható. Az ujságok kihordása egész vasárnap meg van engedve, mert nem ipar. Az ujságok tehát a fővárosban az előfizetőknek bármikor kézbesíthetők, vidéken pedig részükre az ujságokat a posta vasárnap is kézbesíti, a nap bármely idejében érkezzenek is meg. Pályaudvarokon meg van engedve az ujságok elárusítása. Az élelmiszerekkel házaló kofák a külteleken egész vasárnapon át árulhatják czikkeiket.

Lövészet. A helybeli lövész együletben f. é. július hó 26-án tartott czéllövészet eredménye 3 lövészet 20 körös táblába 200 lépésről: a) Legtöbb egységért:

1. díjat nyert Brosko úr	76 egységgel.
2. „ „ Kokits úr	58 „
3. „ „ Linder úr	55 „
4. „ „ Lichownik úr	55 „
5. „ „ Nack úr	49 „
6. „ „ Amend úr	41 „
7. „ „ Keresztes úr	39 „

b) Legjobb szegért:
Legközelebbi lövészet 1891. évi augusztus 2-án. Első díj adományozó: Lichownik úr.

Országos vásár lesz városunkban augusztus 13., 14., 15. és 16. napjain.

Gyujtogatás. R a t z k o v Manojla földesgazdának, a szentmihályi ut mentén fekvő birtokán, e hó 28-án éjjeli 11 órakor egy kazal buzája kigyulladt, s leégett. A kár tetemes, körülbelül 2000 frtra rug, mert a felgyujtott kazal 10 öl hosszú, 3 öl széles és 2 öl magas volt, s 22 holdról 260 keleszt buzát tartalmazott. A rendőség ugy

hiszi, hogy a tűz nem véletlenségből, de szándékos gyujtogatás folytán keletkezett. A kazal mellett elterülő kukoricza földön ugyanis lábnyomokra akadtak, s azt hiszik, hogy a tettes gonoszítottének elkövetése után arra menekült. A vizsgálat ez ügyben erélyesen folyik.

Törvényszéki csarnok.

A nbeckereki kir. törvényszék végtárgyalásainak sorrendje. Augusztus hó 3-án: Radoszavlyev Józsa és társa, többrendű lopás. — Bozsitovacz Ráda és társa, magánlaksértés. — Lőrincz Margit és társa, lopás.

Augusztus hó 8-án: Araczký Láza, gyilkosság. — Petri Nikolae, szándékos emberölés.

GAZDASÁG.

A nagybecskereki ipartestület.

Egy eddig figyelemre alig méltott testületről kapunk értesítést, olyat, mely szerint az inkább sajnálandó mint korholandó.

Az ipartestületi előjáróság 1887. évben mozgalmat indított egy Nagybecskereken létesítendő kereskedelmi és iparkamara érdekében. — E mozgalmat kiakarták terjeszteni az összes megyebeli ipartestületekre, de ezek — tudja Isten miért — életjelt nem adtak magukról, s a helybeli ipartestület törekvéseivel egyedül maradt, támogatva néhány, a megye jóllétét s emelését szíven hordó férfiú által.

Az előjáróság ennek daczára nem csüggedt, hanem az intézkedések megtehetésére szükséges összeg czimén 520 frtot utalványozott ki, mely nagy részben egy „Emlékirat“ nyomtatására s szétküldésére adatott ki.

Ezen emlékirathoz körülményesen, adatokkal be van bizonyítva egy torontálmegeyi kereskedelmi és iparkamara felállításának és fentartásának lehetősége.

Hogy mind ennek daczára Torontálvármegyének mindeddig kamarája nincs, nem a testület hibája s azért az nem is kárhoztatható.

1888-ban a testület rendes tavaszi közgyűlésén az 1887. évi számoltató jelentés egész terjedelmében elfogadtatott, s a volt előjáróságnak a fölmentvény megadatott.

Ennek daczára 1890. január havában egy bizottság küldetett ki, melynek feladata volt megállapítani, hogy a kiadott 520 frt honnan vétetett; e bizottság az 1890. évi szeptember havában tartott rendkívüli közgyűlésben előterjesztette a pénztár vizsgálati jegyzőkönyvet, melyből kitűnt, hogy az eredeti törzsvagyton csonkítatlan s az 520 frt a kezelési pénzből adatott ki.

Erre az előjáróság elhatározta, hogy a kiadott 520 frt fedezésére még mindig a testületi pénztárban levő 2 váltó — bár a fölmentvény még 1888-ban megadatott — kiadassék, s az összeg mint kiadásba tett elszámoltassék, annál is inkább, mert az emlékiratot nyomató szétküldő bizottság 418 frt 76 kr. kiadását nyugtákkal igazolja, s a fenmaradt 101 frt 24 krt a váltók kiadása ellenében kész lefizetni.

E határozat megfelelőbeztetett. Az I. foku iparhatóság alakhi hibák

miatt a határozatot feloldotta, s a testületet új határozat hozatalra utasította.

A f. hó 19-én tartott közgyűlésen az elnök bejelentette, hogy a hiányok, melyek miatt a fenti határozat feloldott, pótolvák, tehát szükség nincs más határozatra, miután a föloldott határozat a hiányok pótlása által jogérvényessé vált.

De e helyett, a közgyűlésnek nagyobb része — mely egy nagy hangú egyén szavaira hallgatva, ugy látszik még a testületi életben is nemzetiségi kérdéseket keres — a már hozott határozattal ellenkezőleg azt határozta, hogy a váltók értéke befizetendő a testületi pénztárba.

Mikor e nagy munkával elkészültek, koránt sem volt még takarékosági s ellentmondási érzékük kielégítve.

A csákovai ipartestület ugyanis meghívta a helybeli testületet, hogy a kiállítás tartama alatt Temesvárott tartandó ipartestületi értekezleten képviseltesse magát, s tegyen esetleg előterjesztéseket.

Az ipartestületi előjáróság ki is küldött 2 tagot, s megállapította az előterjesztés tárgyait.

A közgyűlés azonban — s különösen egy ember, kitől legkevésbé lehetett várni — határozottan a kiküldetés ellen foglalt állást, azon indoklással, hogy egy ipartestület mit sem tehet; s így előterjesztései is fölöslegsek.

Szegény testület! Ha már nem kezdeményez, ezentul — mert az előbbiekből látható, mi a köszönet benne, — még a kezdeményezett vagyis inkább már meglevőben sem vehet részt! Ha egyesek azt gondolják, hogy egy ipartestület nem tehet semmit — meg lehet igazuk van, — de itt nem egy ipartestületről, hanem egy egész kamarai kerületről van szó, s ha ezen testületek a kamarával elhatároznak valamit, azt a kamara a kamarák közt terjeszteni fogja, s mégis csak lesz valami belőle.

Mondanék még sokat, de nem feladatam s nem is akarom azzá tenni, — egyes tudákos emberek tanítását, mert azoknak ugyis hiába minden beszéd!

Szidják az ipartörvényt, nincsenek vele megelégedve, kiegészítését, helyesbítését óhajtják, s ha tenni lehetne valamit, akkor a homokba dugják fejüket, mint ama bizonyos struczmadár.

By.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az aratás Délmagyarországon. A buza aratása nagyobb részben befejeztetett, a behordás volna napirenden, azonban ennek teljesítését a gyakori esőzések nagyon gátolták. A kezeszek után itelve, az eredmény kielégítő, néhol közepén felüli termést is mutat. A szemek sok helyen igen szépen kifejelettek és pirosak, mivel aratásukkor még szép idő járt. K r a s s ó - S z ö r é n y b e n a cséplési próbák jó közép eredményt mutattak fel. T e m e s b e n is helyenként, leginkább a verseczi járásban, megkezdtek a cséplést kielégítő eredménnyel: a buziási járásban azonban a termés csak közepén alulnak mutatkozik. T o r o n t á l b a n az eredmény

minőségileg közép, néhol jó, mennyiségileg azonban különböző. A zombolyai járásban a próbacseplések eredménye várakozáson felüli lett; mert habár a rozsa egyes táblákban nagy károkat okozott, átlagban a termés mégis jó eredményt adott. — A rozs többnyire egy időben érett a búzával; kevés kivétellel gyenge termést adott; néhol alig haladta meg a földbe vetett magot. — Az árpa aratását most végzik, részint már elvégezték. Helyenként igen szép, s jó középterméssel bíztat, néhol szorult szemű és csak gyenge középtermésre mutat. — A zab aratását még nem mindenütt kezdték meg; a késői vetések még csak most érnek, s aratásuk is csak a jövő hó elején lesz közölhető. Bár néhol szorult, átlag mégis jó középtermést várhatni belőle. — A tengeri az időjárás kedvező befolyása alatt mindenütt kiváló szépen fejlődik; egy száron két három cső is van. Krassó Szörényben néhol a múlt hetekben uralkodott hőség fejlődésében kissé visszatartotta, de a bekövetkezett esőkre ismét gyors fejlődésnek indult. — A hüvelyes és kerti vetemények a hőségben sokat szenvedtek volt, de az utóbbi esővel váltakozó időben szépen gyarapodtak.

Számokba foglalva, a buza állása a következő: Torontál megyében be van vetve 546.419 hold; ebből középén aluli 106.602, közép 439.817. — Temes megyében buzával be van vetve 313.502 kataszteri hold; ebből középén aluli 53.376, közép 213.580, középén felüli 46.546 hold. — Krassó-Szörény megyében be van vetve 86.086 hold; ebből közép 80.300, középén felüli 5786 hold. Átlag véve 100 hold buza-földből 18 hold középén aluli, 75 hold közép és 6 hold középén felüli termést adott. — A rozs-földéknél 100 holdból 46 hold középén aluli, 53 hold közép és 1 hold középén felüli termést adott. Legjobb a rozstermés Temesben. Az árpa-földéknél 100 holdból 5 hold középén aluli, 79 hold közép és 16 hold középén felüli termést szolgáltatott. Az árpatermés legjobb volt Torontálban.

A New-York és támadoi. A New-York életbiztosító társaság ellen rosszakaratulag terjesztett hírekkel szemben azt olvassuk a bécsi „Mittlers Assecuranz- und Handelszeitung“-ban, hogy az egész nemtelen eszökkel folytatott agitáció csakis egy minden loyaltást nélkülöző konkurrenzia műve. A New-York cégjegyzése már május óta tökéletes rendben van, különben is a cégjegyzés körül előfordult tévedés nem a New-York hibája folytán történik és semmiképp sem érintheti a társaság nagyságát és szoliditását. Az idézett szaklap hazug rágalomnak jelenti ki azon állítást, mintha a New-York sikkasztás folytán 370.000 dollárt vesztett volna, mert a New-York egyetlen egy krajczárt sem vesztett. Azon lap ellen pedig, mely a valótlant hirt először közölte t. i. a „New-York Times“ ellen a társaság rágalmazás miatt pert indított és a lapról az amerikai törvényekhez képest egy millió dollárnyi kártérítést követel. De a New-York támadoi nem is fogják céljukat elérni, mert egy intézet mely mint a New-York 601 millió franknyi vagyonnal és összes kötelezettségei fedezése után 77 millió frank föléleggel bír, fölötté áll minden hamis híreknek. A New-York melynek nincs oka tartani a legnagyobb nyilvánosságtól és legszigorubb ellenőrzéstől a New-York állami biztosítási hivatalnál maga ellen vizsgálatot kért, mely a valótlant hírek terjesztőit gyökeresen meg fogja hazudolni. Nemtelen rágalom tehát azon állítás, mintha a vizsgálat hivatalból rendeltetett volna el. A bécsi szaklap e szavakkal végzi cikkét: „Szóval a New-York a legigazságtalanabb módon lett megtámadva és nem tehetünk róla, de ki kell jelentenünk, hogy mi ez üzemeket gyalázatosaknak tartjuk, melyek minden embernek, a ki a loyális eljárást az ellenféllel szemben is a tisztesség törvényének elismeri a szégyenpirt arczába kergeti. Különben a magyar aligazgatóság kizárólagosan magyar állampolgárok által

vezetetik és a New-York még ez év folyamán Budapesten az Erzsébet-köruton az új takarékpénztári palota közvetlen közelében egy díszépületet fog építtetni. 292

A ficus elasticat óvni kell a napsugaraktól. A ficus elastica egyike legszebb szobai növényeinknek, de valódi szép példányokat, melyek alulról egész fel rakva volnának levelekkel, csak ritkán látunk belőlük. Ennek oka az, hogy annak kellő gondozásával még ma is sokan nem ismeretesek. Nem tartjuk tehát fölöslegesnek, egy pár szót erre vonatkozólag elmondani. A ficus elastica vadon Keletindia erdeiben tavak és folyók partján nő, tehát erdei növény s mint ilyen inkább az árnyékot szereti s hozzá lehetőleg nedves levegőt. A nálunk található példányok mindkét tekintetben többet eltérnek, már mivel más viszonyok közötti tenyésztés folytán a szárazabb levegőhöz is jobban hozzá szoktak, mint ezt egy eredeti hazájában légyökerekkel bíró növényről fel lehetne tenni, de bizonyos mérvig mégis ügyelni kell annak természetére, ha szép példányokat akarunk belőlük nevelni. S e tekintetben a gondozás főkéllékéhez tartozik az is, hogy azokat a nap sugaraitól óvjuk, s hogy nyáron át azokat egy szép árnyas helyre állítsuk, leveleiket gyakrabban lemoszuk, és se tulságosan ne öntözzük, se földjét kiszáradni ne engedjük.

A lámpaüvegek megrepedésének megakadályozása igen egyszerű dolog. Tegyük a lámpaüveget hidegvízbe s állítsuk a tűzhelyre, hogy a víz lassan felforrjon. Midőn felforr, vegyük le s hagyjuk az üveget adig benne, míg ki nem hült. Ekkor vegyük ki tisztítsuk meg és töröljük szárazra s tegyük a lámpára. Az így kezelt lámpaüvegek úgy meg szilárdulnak a vízben, hogy a lámpa lángjától nem repednek meg. A lámpaüvegeket állítólag akkor is megóvhatjuk a megrepedéstől, ha gyémánttal megkarcoljuk.

Hajregulátor. Megszürkült hajok előbbi természetes színüket visszanyerik a híres Hajregulátor által, mely Pancsován Radda Frigyes gyógyszerész vegyi műhelyében készül. E kitűnő szer, minden más hasonló szernél többre becsülendő. 2

Egy népszerű. A „Moll-féle francia borszesz és só“ által a betegeknek egy ép oly gyógyhatása, mint oleó szer nyújtatik köszvényes és csúzos bántalmaknál, sebeknél és dagamatoknál. Egy üveg ára utasítással együtt 90 kr. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész s es. és kir. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. sz. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kéréndő az ő gyári jelvényével és aláírásával. 2

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.
Főmunkatárs: Kp. Kovács László.

Hirdetések.

Van szerencsém t. vevőimet, barátait és ismerőseimet értesíteni, hogy

Weiss Sarolta

kisasszonyt Ujvidékről eljegyeztem.

Kovács Gedeon.

(299—1.1)

3817. sz. 1891. tkv.

(290—1.1)

Árverési hirdetés.

A nagybecskereki kir. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Fésüs Mihály magyarittelei vhajtatonak, Fésüs Sándor magyarittelei lakos vhajtást szenvedő elleni 522 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte. Ennek folytán a nbecskereki kir. törvszék kerületében levő, M. Ittebe községi 1382. sz.

tjkönyvben 991/2, 1067, 1268/1, 1799/2. és 2266/2. hr. sz. negyed urb. telekből Fésüs Sándort megillető fele rész 540 frt kikiáltási árban, továbbá a magyarittelei 1383. számú tjkvben 968, 1216, 1463, 1772. és 2217. hr. sz. fél urb. telekből Bodnár Imre és Eszter mint Fésüs Sándor tkönyvi jogutódját megillető fele része 1145 frt kikiáltási árban 1891 szeptember 23. napján, d. e. 10 órakor Magyar-Ittebe községházánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitézött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10 százalékát vagyis 54 frt és 111 frt 50 krt készpénzben vagy az 1881: LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881 november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyi ministeri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított előmervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt ezen kir. tszék tkvi irattárában s M. Ittebe előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt Nagy-Becskereken a kir. tszék mint tkvi hatóságnál 1891. évi ápril 4. napján. — Kiss Sándor, egyes bíró.

4569. szám I. 1891.

(296—3.1)

Pályázati hirdetés.

A törökbecsei járás Tarras községében üresedésbe jött 360 forinttal javadalmozott irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhivatnak pályázni óhajtok, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket f. évi augusztus 22-ig aláírottá benyújtsák.

A választás f. évi augusztus 23-án, reggeli 9 órakor Tarras községházánál fog megtartatni.

Török-Becse, 1891 július 16

Gróf Bethlen Miklós, főszolgabíró.

4990. sz. tkv. 1891.

(302—1.1)

Árverési hirdetés.

A módosi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Zbagán Helena bánlaki lakos vhajtatonak, Zbagán Fülöp bánlaki lakos vhajtást szenvedett elleni 50 frt tőke, 7 frt 10 kr. eddigi, ugy 8 frt jelenleg megállapított árverés-kérsési költség iránti, továbbá az elrendelt csatlakozás erejénél fogva Schultz Sándor bánlaki lakosnak Zbagán Fülöp elleni 40 frt 12 kr. és 16 frt iránti vhajtási ügyében a módosi kir. jbiróság területéhez tartozó a bánlaki 118. sz. tjkönyvben A. I. 1. sorsz. alatt felvett (254—255.) hr. sz. 130. öi. sz. házra és a beltelekre 443 frt kikiáltási árral az árverést elrendeli s annak foganatosítására határnapul 1891. évi augusztus 29. napjának d. e. 10 órájára az illető község hivatalos helyiségebe az alábbi feltételek mellett kitézi.

1. Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, a melyen alul is az árverésre kitézött ingatlan eladandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 százalékát vagyis 44 frt 30 krt az árverés megkezdése előtt készpénzben vagy az 1881 60. t. cz. 42. §-ában megjelölt árfolyamán és az 1881. évi november 1-én 39425. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában óvadékképes nyilvánított értékpapirban kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1891. évi 60. t. cz. 170. §-ában előírt a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság Módo-son, 1891. évi június hó 13-án. Keczed y, kir. eljárásbíró.

25101. sz. 1891.

(286-3.2)

Hirdetmény.

A nm. m. kir. vallás- és közoktatásügyi ministerium az 1891. évi július 13-án kelt 12396. számú rendeletével a Raekovits féle alapítványból építendő leányiskola felépítését 23617 frt 16 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkát fogantatásának biztosítása céljából az 1891. augusztus 10. napjának, d. e. 10 órájára Torontál vármegye alispáni hivatalában tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyzni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5% bányapénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kifizető nap 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek az alispáni hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagy-Becskerek, 1891 július 19.

Torontál vármegye alispánja.

2246. sz. kg. 1891. Nbecskerek járás főszolg.

Pályázati hirdetmény.

Perlasz községben lemondás folytán, a községi születési állás üresedésbe jövén, a választás f. évi augusztus 8 án reggel 9 órakor Perlasz községénél, fog megtartatni.

A javadalmazás áll: 90 frt fizetés, a születési körüli teendő, és azután minden látogatásért 10 kr. díjból.

(283-3.2)

A pályázni kívánók, a kik oklevéllel bírnak, a magyar, német és szerb nyelvet beszélik, felhivatnak, folyamodványaikat f. évi augusztus 7-én alólírottán benyújtani.

Nagybecskerek, 1891. évi július hó 17-én.

Bakalovich Ágost, főszolgabíró.

5456. sz. kg. 1891.

(274-3.3)

Pályázati hirdetmény.

Torontál vármegye tkanizsai járásába kebelezt Török-Kanizsa községben üresedésbe jött segédjegyzői állásra, melylyel 400 frt javadalmazás és 100 frt lakbér van egybekötve, pályázatot hirdetek s felhivom a pályázni kívánókat, miszerint a vonatkozó megyei szabályrendelet értelmében felszerelendő kérvényüket a megjelölt választási napot megelőzőleg benyujtsák.

A választás Török-Kanizsa községénél f. év augusztus 2 án fog megejtetni.

Török-Kanizsa, 1891 jul. 12.

Tallán Emil, főszolgabíró.

424. sz. 1891.

(295-1.1)

Pályázati hirdetmény.

A Párdányban székelő „Tamisácz szabályozó és belvízvezető társulat” igazgatóságánál egy ideiglenes irnoki állomás 30 frt havi fizetés mellett azonnal betöltendő.

Ennélfogva felhivatnak mindazok, kik ezen állásra pályázni kívánnak, hogy ajánlataikat alólírt társulati igazgatóságnál benyujtsák.

Az illetőtől feddhetlen magaviselet igazolása, szép kézi írás és a magyar nyelvben való jártasság kívántatik.

Párdány, 1891 július 27-én. — Tamisácz szabályozó és belvízvezető társulat.

Butoreladás.

Átköltözködés végett eladok különféle butordarabokat és konyhaeszközöket jutányos áron.

Wechsler S.,

(286-2.2)

szállító.

5760. szám kg. 1891.

(297-1.1)

Pályázati hirdetmény.

A torontálmegej nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Nagy-Ósz községében az orvosi állomás leköszönés folytán megüresedvén, erre pályázatot hirdetek.

Az orvos fizetése évi 600 frt, látogatási díjai nappalra 40 kr., éjjelre pedig 80 kr-ra vannak megállapítva; a teljesen vagyontalanokat ingyen köteles gyógykezelti.

A pályázni kívánókat felhivom, hogy az 1876. évi XIV. tcz. 143. és az 1883. évi I tcz. 9. § értelmében felszerelt kérvényeiket hozzám f. évi augusztus 28-áig nyujtsák be.

Nagy-Szent-Miklós, 1891 július 24.

Jankó Agoston, főszolgabíró.

5736. sz. I. 1891.

(298-3.1)

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegej pancsovai járásához tartozó Dolova községében megüresedett községi orvosi állás betöltésére a választás f. évi augusztus 31-én, d. e. 10 órára tüzetik ki.

A pályázni szándékozó orvostudor urak sziveskedjék szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat f. évi augusztus 28-áig hozzám benyújtani.

Évi fizetés 1000 frt, lakbér 150 frt és látogatási díj 30 kr-ral meg van állapítva; ellenben a halottkémlés, szegények gyógykezelése, beteg iskolásgyermek részére bizonyítványok kiállítása, valamint a rendőri teendők teljesítése ingyen.

Vény írásáért külön díj fel nem számítható.

Végre köteles a községi orvos szegények számára hetenként háromszor ingyenes órákat tartani.

A községi lakosok 6000-t felülmuló számában — szerbek és románok lévén, ezen nyelvek egyikének tudása — mi okmányokkal igazolandó — az illető pályázónak elsőbbséget biztosít.

Pancsova, 1891 július 26.

Radosavlyevics Dragutin, főszolgabíró.

7122. sz. I. 1891.

(300-3.1)

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegej pancsovai járásba kebelezt Sándoregyház községében új szervezett születési állás betöltésére f. évi augusztus 26-ára, d. e. 10 órakor a választás tüzetik ki

Felhivatnak azok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy oklevelükkel eddigi szolgálataikról és erkölcsi magaviseletükről, valamint nyelvismeretükről tanuskodó bizonyítványokkal ellátott kérvényüket legkésőbb f. évi augusztus 25-éig hozzám adják be.

Ezen állás a következő javadalmazásokkal jár;

a) Évi 60 frt a községi pénztárból utólagos havi részletekben fizetve.

b) Születési eseteknél minden fizetni képes szülőnőtől egy forint; fizetni képtelenek ingyen kezelendők.

Pancsova, 1891 július 21.

Radosavlyevics Dragutin, főszolgabíró.

2975. sz. hk. 1891.

(294-1.1)

Idézés.

Benka András és Benka Éva ismeretlen helyen tartózkodó házközösi tagok az 1885:XXIV. tcz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítása 18. §-ához képest felhivatnak, hogy a Benka-féle 278 sz. házközösi megszűntetése és vagyonfelosztási ügyben Lajosfalva községéhez 1891. évi augusztus 26. napjának, d. e. 8 órájára kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig a részükre Kotvás András lajosfalvi lakos személyében kinevezett gondnokot czélszerű képviselőjükre nézve kellően utasítsák, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

Antalfalva, 1891 július 15.

Grofsoreán János, hk. tb. főszolgabíró.

2815. sz. kg. 1891. N.-Becskerek jár. főszolg.

Pályázati hirdetmény.

A nagy-toráki körorvosi állás, Nagytorák község székhelylyel — üresedésben lévén, ennek betöltésére a választás f. é. augusztus hó 26-án d. e. 10 órára Nagytorák községénél, kitűzetik.

E körhöz tartozik Kis- és Nagytorák, az azok által fizetendő évi járuléka a következő:

(284-3.2)
Kistorák évenként . . . . . 350 frt
látogatás után nappal . . . . . 50 kr.
látogatás után éjjel . . . . . 1 frt
Nagytorák évenként . . . . . 350 frt
látogatás után nappal . . . . . 50 kr.
látogatás után éjjel . . . . . 1 frt.

A pályázók, a magyar, német és román nyelvnek szóbeli, előbbi kettőnek pedig írásbani jártasságát kimutatni köteleztetvén felhivatnak, hogy kellően felszerelt folyamodványaikat f. é. augusztus 24-én alólírottán annál is inkább benyujtsák, mert későbbily folyamodvány elfogadva nem leendő.

Nagybecskerek, 1891. évi július hó 19-én.

Bakalovich Ágost, főszolgabíró.

456. sz. b. v. k 1891.

(303-1.1)

Árverési hirdetmény.

Közhirre tétetik, miszerint a tekintetes bécsi cs. kir. kereskedelmi törvényszéknek 1891. évi 88692. p. számú végzésével megkeresett tekint. nagybecskereki kir. járásbírósnak 1891. évi 5506. p. sz. alatt kelt végzése folytán Handel és Morgenstern bécsi bej. czég vhajtatók részére, Deutsch Mihály vhajtást szenvedő nagybecskereki lakosnál 122 frt 10 kr. tőke és jár. iránti kielégítési vhajtás útján 1891. jul. 4-én le- és felülfoglalt és 871 frt 80 kr-ra becsült bolti állványok, üzletasztalok és rövidárúkból álló ingóknak Nagy-Becskereken alperes üzlet-helyiségében a Hunyady-utczában bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1891. augusztus 7. napjának, d. e. 10 órára tüzetik ki a f. évi 6802. p. számú jbirósági végzés folytán.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, úgy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben megvan ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kiténtetve nincs — miszerint az 1881. évi LX. tcz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéseig alólírtan egy példányban írásban adják be avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Kelt N.-Becskereken, 1891 július 25. — Risztó Péter, kir. bir. végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

Alólírott mint Valkány község a t. nagyikindai kir. törvényszék részéről 2201-91. számú végzésével kinevezett zárgondnoka közhirre teszem, hogy a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező, a valkányi határban fekvő ugynevezett „Izlas” c. c. 63 hold jó minőségű vízmentes szántóföld ez év augusztus 9-én, Valkány községénél tartandó nyilvános árverésen darabonként vagy egészben a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett három egymásután követő évre fog bérbe adatni.

Kikiáltási ár 1500 forint, melynek 10%-a bányapénzképen az árverés megkezdése előtt lefizetendő.

Bélyegilletéket bérő viseli.

Puszta Kocsóhát, 1891 július 25.

(275-2.2)

Tábori Miksa, zárgondnok.

Pályázat.

A nagybecskereki tiszai ármentesítő társulatnál 1000 frt biztosíték letételének kötelezettsége mellett egy 800 forint évi fizetéssel és 200 forint lakpénzzel javadalmazott pénztárnoki és könyvvezetői állásra a társulati választmány f. évi 215.-IV. sz. határozata folytán pályázat hirdettetik.

Pályázók felhivatnak, miszerint szakképzetségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket f. évi aug. 8 ig alulirott igazgatósághoz nyujtsák be.

Nagy-Becskerek, 1891 július 15-én.
— A nagybecskereki tiszai ármentesítő társulat igazgatósága. (Utánnomás nem díjaztatik.) (276—33)

3000 darab

legjobb minőségű (249-6)

bükkfa-lapát

olcsó árért kapható.

Weisz Hugó és társa

Temesvárott.

Dr. Blau Antal ezredorvos kenőcse

lábizzadás ellen.

Alkalmazása kényelmes, hatása biztos sőt meglepő.

Egy tégely ára használati utasítással 90 kr. (267-64)

Csakis az a készítmény valódi, mely Georgievits Pál újvidéki gyógyszer-tárában (a „Megváltóhoz“) készült.

Nagy-Becskereken csakis Moczkovcsák Dezső ur „Korona“ gyógyszer-tárában.

Tessék a híres Bensdorf-féle

Cacao-porokat

a kir. hollandiai gyárakból Amsterdamban vásárolni.

Kapható nyitva és szelenczékben
Prandell Rezső és Schnitzler

Lipót uraknál (301—31)

Nagy-Becskereken.

Rendkívül fontos találmány gyengeség ellen!

Férfiaknak!

A cs és kir. szab. **Potentator**-ral gyógyulhatnak férfiak rögtön, tartósan és utóbajok nélkül, még oly esetekben is, hol semmi sem használ; még több évi gyengült v. elvesztett erő is helyreállíthatik (külsőleg észrevehetetlen, garantizált ártalmatlan, izgalom nélküli, kellemes gyógymód). Híres tanárok elismerő nyilatkozatai, legmelegebb orvosi ajánlások és alapos n. kigyógyultak ezernyi hálaíratai érdek nélkül tanácsolják a cs és kir. szab. **Potentator** alkalmazását. Maradandó eredmény. A küldés és csomagolás díszítéssel. Tartalom és származás felismerhetlen **Dr. Altmann Károly**, Wien, VII., Mariahilferstrasse Nr. 70. Félvilágosító röpiratok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek. (255 13,5)

Van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy a helyi piacon fennálló Wechsler Samu ur szállítási- és bizományi-üzletét vétel útján megszerezve, azt augusztus hó 1-től

GRÜNFELD F. és FIA

bejegyzett cég alatt az eddigi modorban tovább vezetendjük.

Ajánljuk magunkat mindennemű megbízásoknak, melyek a szállítási- és bizományi-üzlet szakmájába vágnak és kezeskedünk azok olcsó és pontos kivitelezéért.

Elvállalunk mindennemű aru és tárgyak haza és elszállítását, valamint huzerokodásokat helyben és minden irányban.

Fuvarok a vidékre mindig készen állnak.

Grünfeld F. és fia,

szállítási-, bizományi- és gabona-üzlet
Nagy-Becskereken.

(281-32)

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár reszvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák:

VI. külső Váci-ut 1696-99.

(100-24.19)

Városi iroda és raktár:

VI. Podmaniczky-utca 14.

Ajánlja kitünő és szilárd szerkezetű

gőz- és járganycseplő-készületeit és számos első

díjjal kitüntetett

szab. SCHLICK-féle 2- és 3-vasu ekéit és szab. melyítő ekéit, eredeti SCHLICK és VIDATS-féle egyvasu ekéit. — talajmivelő eszközeit, boronáit és rögtörő hengereit, valamint

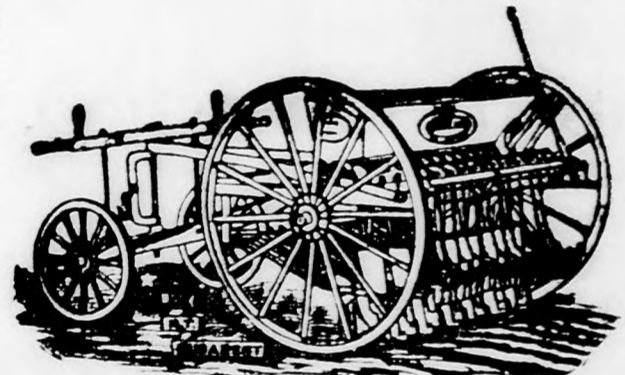
Schlick-fele szab. „Haladás“ sorbavetőgépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták (BAKER és VIDATS-rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és darálók, szab. Jókay-féle „Hungária“ darálógépek erőhajtásra, órlómalmok és olajmalomberendezések, eredeti amerikai kévekoló és marokrakó aratógépek és fűkaszalógépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek.

Legjutányosabb árak.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Tavaszi

gyógyítás

Nyári
gyógyítás

Őszi
gyógyítás

Téli
gyógyítás.

Legjobb
bedörzsölő

szer
köszvény

csúsz
és minden

meghűlési
betegségek

ellen.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódi

ha minden dobozon a gyár-jegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított cége látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, gyomorégés, nyálk, székrekedés, májbajok, vértolulás, aranyér és a legkülönfélébb női betegségeknek. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt. — Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszer-tárában. MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvét mellett. Két doboznál kevesebb nem küldetik. (8-48.28)

Elismerés MOLL A. urnak Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyes „Isten fizesse meg“-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel Steinko P. J., lelkész Honnetchlagban.

MOLL FÉLE FRANCIA BORSZESZ ES SÓ

Csak akkor valódi

ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírását viseli.

Bedörzsölésül sikeres használat köszvény, csúsz, sebnél, daganatok, gyuladásoknál. Belsőleg vízzel vegyítve hirtelen roszullét, hányás, kolika és hasmenésnél. — Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. — Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszer-tár és anyagkereskedéseiben. — MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvétellel. — Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urnak Bécsben.

Kitünő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel Hornof, lelkész Micholupban.

Nagy-Becskereken kapható Kellner József, Kovács Sándor és Moczkovcsák Dezső gyógyszer. uraknál.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagy-Becskereken.